

מסורת הש"ס

והרי יובל. שהו' תלוי בתקיעה: רב אשי אמר. האי דלא חשיב
במתניתין אלא ארבעה לפי שלא מנה אלא ראשי שנים הראשי
חדשים ולפי רגלים מן המנין אלא כדאמרין רגל שבו ולהכי לא מני
נמי ר"ה דעומר ושמי הלחם: ופרקינן א"כ באחד בשבט. קמס לן תנא
ברישא כ"ש דלי כ"ה הא אמרי
נ"ט: בו: ה"ק בו. תנא דמתניתין
קמס ברישא אחד בשבט בראשי שנים
והדר פריש ואילן כפיסא באחד בשבט
ר"ה לאילן דברי ג"ש למימרא דהא
דקמס ברישא ארבעה ראשי שנים
בראשי חדשים לאו דברי הכל היא
אלא אנ"ש קאי: וי"ל נגמ' לדברי הכל.
לאו דוקא: דהא אחד באלול נמי פלוגת'
היא דר"ה ור"ש אומרים באחד
במשני: [אלא אנ"ש קאי]: לבשו כרים
האלן. מקרא הוא נספר תהלים
לבשו כרים האלן ועמקים יעטפו נר
יתרועעו אף ישירו. לבשו כרים האלן
מתלכשות הכבשים שמתעברות: יעטפו
כר. שזריעה לוממת וניכרת יפה:
יתרועעו אף ישירו. בניסן כשיגיע זמן
הקציר והמנוחה בקשים שלה והכוח
מנשבת וכן נוקשים זו על זו נשמע
הקול ונראות כמשוררות: זמן עיבור
במה דקה חמשה חדשים: ר"ה שלכן
אלול. דקמס לגמרו (ו) זמן חדש וישן
שלכן למידות השנה: בזמן שיתרועעו.
השינויים: הסוף בשלשלת. יס לך
לאן המעשיית ומתאחרות לקבל
וכר עד ניסן אלן רובן מאלד הוו:
בשלשלת לר"מ. דדרש קרא דכתיב
לבשו כרים: ואיכא נמי. מיעוטא
שאין מתלכשות כרים עד שיתרועעו
השינויים: אלא לר"א. דלמך רובא
בניסן ומיעוטא נאדר איפכא מיכני
ליה למיכנא: מעשר דגן סמוך
לגמרו עישורו. ר"ה למעשרות חשיר
דכי מני ליה לקמן (דף יג.) דברייתא
ותשרי סמוך לגמרו הוא דכל ימות
החמה מניחם ליכס בגרנות ששדות:
בא' כשירי ר"ה לשנים למאי הלכא
לשטרות. לחמילת שטת מלכס
דכפריות ברש פרקין (דף יג.)
קראי אסא לשמועין. (א) כדאמרן
ברש פרקין (דף יג.) דברי נחמיה בן
חכליה: ואי נעים אימא רב חסדא.
דליטריין לשמועין כדאמרן דמלכי
אומות בתשרי לית ליה הא דרז
פסא דפריש ר"ה לשנים דהכא
לשטרות אלא כר' זירא מתני לה
לפירושא דלשנים דמתני דר' זירא
מתני ר"ה לשנים לתקופת חמה
ולכנה לומר שמונין לגרייתן והילוכן
[של] תקופת החמה ומולדות
הלכנה מתשרי: ור"א סיא דאמר
בשירי נכרא העולם. לקמן בפרקין
(דף יג.) רב נחמן בר יצחק אמר.
ר"ה לשנים דתמן הכא לדין תנא
שהקב"ה דן בתשרי את כל בצי
העולם כל הקורות אותם עד תשרי
הנא: דכפי עיני ה' אליהם זה
מראשית השנה. הנגזרות עליהם:
שהחדש

ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה ח.

והרי יובלות. יס חמיה מאי ס"ד הא לא מתוקמין כלל אלא לרבי
שמעאל נטו של ר"י ב"ב לקמן: (א) באחד בשבט בבית
שפאי. פי' בתמיה: שלשה דברי הכל באחד בשבט מחלוקת.
הא לא מתוקמא כר"ש דלית ליה אחד באלול אלא כר"מ אמר
(א) ואמרינן לרבי למימר דנסיב לה
אליבא דתנאי דלרגלים לא מתוקמא
כר"מ: לבשו כרים הצאן.
מתרגמין יעלון דוכריא עליו ענא
והוא לשון נקיה וינקונו' מפרש לקמן
(ד' יב.) לגבי הא דלמך רבי יהושע
בניסן נכרא העולם דקאמרין בזה
הפרק זמן כהמיה ומיה שמדווגים וזו
עס זה וכנאן לא פריש קן:
סמוך לגמרו עישורו. ונע"ג דמן
בפ"ק דמעשרו (מ"ג) התנוה
והימים ששיבאו שלש מ"מ אין דרך
ללקטם אלא כשנמרו: בזה מעשר
דגן ר"ה שליו תשרי. דתמן בפרקין
(דף יג.) ולירקות דהיינו למעשר כן
מפרש בגמ' (דף יג.) ומיכו לא מפרש
מלן ושמא נפקא לן מדכתיב עשר
מעשר את כל תבואת ורעך היואל השדה
שנה שנה וגמר שנה שנה מעשר
דכתיב מראשית השנה דלקמן (פ"ג)
גבי לשמועין (א) וי"ל דטעמא דכתשרי
דכתיב רש"י פ"ג דמנוחות (דף כה.)
דלא נחמינו ישראל כמעשר עד
שהחמיל למנוח שמטיין א"כ מעשר
בשמיטין מלה דתמנא ושמיטין הו
תשרי ר"ה: רב חסדא בר' זירא.
דמוקים ליה למתני' לתקופת וסא דלא
תנא תשרי ר"ה למלכי אומות העולם
קשוס דכאומות העולם לא קמיירי:
לתקופות כר"א דאמר בתשרי
העולם.

ומניין מולד הלכנה והתקופה מאחד
בתשרי ורבי יהושע מונה מניסן ויש
נפקותא מרובה דדבר נמה שקודם
מנין של זה למנין של זה חצי שנה והא
דקיימא לן פקק כרל מעברין (עישורין)
ד' וסא: ולכן תקופה ניסן נופלת אלא
בארבעה רצעי היום אס תחמילת
היום וכו' היינו משום דהמס טולטו
כר' יהושע דתנא דברייתא כותיה
דשמואל סבר כר' יהושע דלר"א כ"ה
באלול נכרא העולם ולר' יהושע
כ"ה נכרא העולם וזה טעם למחשבי
העצור לאחר שזרפו כל השעות
(ו) והקפיה: של כל מחזורים שמסירין
ז' תרמ"ב פי' ז' ימים תשע שעות
תרמ"ב חלקים דרגילים לומר לפי
הימיה הלכנה מופה ע"י שקטרגה
ונהגה מיפה צעמיה ז' תרמ"ב ולא
מליו טעם זה בכל מקום אלא זהו
הטעם לפי שהמונה מנצירת העולם
לא מונה ר"ה עד יום עשי שנכרא אס
הראשון ובשעה תשיעית נטויה כדאמר
פרק אחד דיני ממונות (פסדרי' ד' לח.)
ומסתמא לו קדש החדש ומשקדש
החדש ע"כ היה המולד ו' שעות קודם
דשעי מעי סיהרל ונמלא המולד
בתחילת

עין משפט
נר מצוה

בב א מ"י פ"ג מהל'
תשובה י"ג:

רבינו חננאל

והרי יובלות. שיש לזון
משנה תענית שומר
ושלוח עבדים והחיות
מסכר. ופרקינן מתני' ר'
ישמע' היא דאמר בראש
השנה (שני) חיל יובל.
והני כוליה אינן אלא ביום
הכפורים. ופרקינן רבי
פירוק אחר ואמר הכי
קתני. ארבעה ראשי שנים
הן. ג' לדברי הכל שכן
ראשי חדשים. באחד בניסן
ובאחד באלול ואחד
בתשרי. אבל הרביעי
באחד בשבט מחלוקת בין
שמי ובין הלל. ר' אלעזר
ור' שמעון אמרים באחד
בתשרי. אמר ר' יוחנן
ושניין מקרא אחד דרשו
לבשו כרים הצאן וכו'.
אימתי נעשו האלן מלכוש
לכרים שכן השללואם.
כלומר מתעברות. בזמן
השעמקים יעטפו
ואימתי מתכנסים ועמקים
פגמתי התבואה באר.
הילכן מתעברות באר
ויולדות באב לר' חזקוני.
ראש השנה שלחן אילול.
ור' אלעזר ור' שמעון
אומרים בזמן ששיבולת
אומרת שירה מתעברות.
כלומר. שהבואה גידלה
ונעשית קמה. ובזמן
שהרות מנשבת בהן נשע
מחיה בקול הברה.
וזה הוא ענין שירה.
ואימתי מגיעות בזה הנבול
בניסן. הלכן מתעברות
בניסן ויולדות באלול.
ראש השנה שלחן אילול.
פירוש חרפא. הבכירות.
האפילות.
בשלמא האי קרא דייקא
כר' מאיר שמתעברות
באר. בזמן שהעמקים
יעטפו בר באר.
ומסתמינו נמי לא באר.
בכירות שזמירות קמה
ואומרות שירה. אלא לר'
אלעזר ולר' שמעון איפכא
הוא. והכי היה ליה
למיכת לבשו כרים הצאן
יתרועעו אף ישירו.
ועמקים יעטפו בר. כלומר
מתעברות בניסן בזמן
שהתרועעו אף ישירו.
ואיכא נמי עמקים [יעטפו]
בר. (באפליא)
(בכרפייא). ופרקינן רבא
לדברי הכל באר
מתעברות כדמפרש קרא.
ובאקשי מעשר בהמה
למעשר דגן פליגי בפסוקה
היא. באחד בתשרי ראש
השנה לשנים. ואוקמה רב
חסדא כר' זירא דאמר
שנה לחשבון
תקופות. ור' אלעזר היא
דאמר בדביקין למימר
לקמן בתשרי נכרא העולם.
רב נחמן בר יצחק אמר
ראש השנה לדין. דכתיב
מראשית שנה נידון מה יהא
בסופה. ופסאי דתשרי
הוא. דכתיב חקעו בחודש
שופר וכו'. ופסיחה היא.
יירושלמי. לשנים מנא
לן [חוב אחין] אומר וכו'
הרי אמר זה תשרי כר'.

(א) נראה דל"ל יעטפו בר נאדר ומסתמינו נמי פליטת שמועות קמס ניסן ואומות שירה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones